DN-102

December-2013

M. Ed. (Sem.-I)

EDU-403-C : Introduction to Educational Research

(Compulsory)

Time: 3 Hours] [Max. Marks: 70

વિભાગ – 1 Section – I

1. નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે **બે**ના ઉત્તર આશરે **750** શબ્દોમાં આપો.

20

Answer any **two** out of **three** should be in about **750** words :

- (1) અમદાવાદ શહેરમાં બી.એડ્. તાલીમાર્થીઓના પ્રાયોગિક કાર્યમાં અધ્યયન-અધ્યાપન સાધન સામગ્રીના ઉપયોગની અસરકારકતા - પ્રસ્તુત સંશોધન સમસ્યા માટે નીચેના મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.
 - (1) હેતુઓ અને અભ્યાસ પ્રશ્નો (2) ઉપકરણ (3) માહિતી વિશ્લેષણની યોજના Effectiveness of uses of TLM in practical work of B. Ed. Trainees in Ahmedabad city – Discuss the following points of above research problem:
 - (1) Objectives and Study Questions
 - (2) Tool
 - (3) Plan for Data Analysis
- (2) અંગ્રેજી માધ્યમના વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા ગુજરાતી લેખનકાર્યમાં થતી ભૂલો માટે નિદાન-ઉપચાર કાર્યક્રમની અસરકારકતા - પ્રસ્તુત સંશોધન સમસ્યા માટે નીચેના મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.
 - (1) હેતુઓ અને ઉત્કલ્પનાઓ (2) પ્રયોગ યોજના (3) માહિતી વિશ્લેષણની યોજના Effectiveness of the diagnosis-remedial programme for errors committed by English medium students in Gujarati written work. Discuss the following points of above research problem:
 - (1) Objectives and Hypothesis
 - (2) Research Design
 - (3) Plan for Data Analysis
- (3) સારી સંશોધન સમસ્યાનાં લક્ષણો જણાવી અને તે પસંદગીનાં ધોરણો જણાવો. તેમજ સંશોધન સમસ્યાનાં સ્રોત સમજાવો.

Mention the characteristics of a good research problem and criteria used in selecting it. Explain the sources of research problem.

- 2. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ **બે**ના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે **125** શબ્દોમાં લખો. **10** Answer any **two** of the following questions in about **125** words :
 - (1) સંશોધન સમસ્યા શોધવા માટે તમે કયા ઉદ્ગમ સ્રોતોનો ઉપયોગ કરશો, તે જણાવો. Which sources you are use to find out research problem? Explain.
 - (2) ચલ એટલે શું ? ચલના વિવિધ પ્રકારો ઉદાહરણસહ સમજાવો. What is variable ? Explain with illustration different types of variable.
 - (3) સંશોધન એટલે શું ? શૈક્ષણિક સંશોધનનો અર્થ આપી તેની ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો. What is Research ? Explain the meaning of the research and discuss the importance of it.
 - (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (બધા પશ્નો ફરજીયાત છે.)

 Answer the following questions in short : (all questions are compulsory)
 - (1) નીચેની સંશોધન સમસ્યાનું, સમસ્યા વિધાન સુધારો : 'દાહોદની કોલેજોમાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓના વ્યક્તિત્ત્વનો ચલોના સંદર્ભે અભ્યાસ કરવો.' 'To study of the Personality with relation to some variables of students studying in Dahod Colleges.' Modify this research problem statement.
 - (2) ક્રિયાત્મક સંશોધનની બે મર્યાદાઓ જણાવો. State the two limitations of Action Research.
 - (3) શૂન્ય અને વિકલ્પ ઉત્કલ્પનાનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો. Clarify the difference between Null and Alternative Hypothesis.
 - (4) શૈક્ષણિક સંશોધનની કોઈ એક વ્યાખ્યા આપો. Give one definition of Educational Research.
 - (5) મૂળગત સંશોધનનું એક ઉદાહરણ આપો. Give one illustration of Action Research.

વિભાગ-2

Section – 2

3. નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે **બે**ના ઉત્તર આશરે **750** શબ્દોમાં આપો.

20

Answer any two out of three should be in about 750 words:

- (1) ઉત્કલ્પના એટલે શું ? ઉત્કલ્પના લખવાની રીતો સમજાવી કોઈપણ બે રીતનો નમૂનો લખો. What is hypothesis ? Explain the methods of writing the hypothesis and write the sample of any two of them.
- (2) નિદર્શ એટલે શું ? સંશોધનમાં નિદર્શ પસંદગીનું મહત્ત્વ સમજાવો. સ્તરીકૃત યાદચ્છિક નિદર્શ અને ઝૂમખા નિદર્શ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

What is Sample? Explain the importance of selection of the sample in research. Explain stratified random sampling and cluster sampling with illustrations.

DN-102 2

(3) નિર્ણય આધારિત નમૂના પસંદગી એટલે શું ? આવી કોઈ એક પ્રયુક્તિની ચર્ચા કરો અને તેના લાભા-લાભ જણાવો.

What is judgement based sampling? Discuss any one of this type of sampling. State its merits-demerits.

- 4. (A) નીચેનામાંથી કોઈપણ **બે**ના ઉત્તર આપો. પ્રત્યેક ઉત્તર આશરે **125** શબ્દોમાં લખો. **10** Answer any **two** of the following questions in about 125 words :
 - (1) જોડકાં નમૂના પ્રયુક્તિ વિશે ટૂંકનોંધ લખો. Write short note on Sampling by Paired technique.
 - (2) ઉત્કલ્પના ચકાસણીના ધોરણો જણાવો. State the criteria of testing the Hypothesis.
 - (3) ક્રમશઃ નમૂના પસંદગી એટલે શું ? ઉદાહરણ આપી સમજાવો. What is sequential sampling ? Explain with illustration.
 - (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત)

 Answer the following questions in short. (All questions are compulsory)

5

- (1) સ્નોબોલ નમૂના પ્રયુક્તિનું એક ઉદાહરણ આપો. Give one illustration of Snowball Sampling Technique.
- (2) ઉત્કલ્પના અને અટકણ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો. Clarify the difference between Hypothesis and Hunch.
- (3) શાસ્ત્રીય શૂન્ય ઉત્કલ્પનાનું એક ઉદાહરણ આપો. Give one illustration of Classical Null Hypothesis.
- (4) નમૂનાનું કદ એટલે શું ? તેને નક્કી કરવાના મુખ્ય ઘટકો જણાવો. What is sample size ? State the component to determine the sample size.
- (5) નમૂનાની ભૂલ એટલે શું ? તેના પ્રકાર જણાવો. What is sampling error ? State the types of sampling error.

DN-102 3

DN-102 4